

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Οριστική ενεστώτα ρήματος εἰμί (= εἶμαι, υπάρχω)

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	εἰμί εἶ ἐστί(ν) ἐσμέν ἐστέ εἰσί(ν)

2. Οριστική ενεστώτα και μέλλοντα ενεργητικής φωνής βαρύτονων ρημάτων

Στα βαρύτονα ρήματα της α' συζυγίας ανήκουν:

α. Τα φωνεντόληκτα ασυναίρετα: λύ-ω, ἵκετεύ-ω.

β. Τα αφωνόληκτα (δηλ. όσα έχουν χαρακτήρα κ, γ, χ - π, β, φ - τ, δ, θ): διώκ-ω, γράφ-ω, πείθ-ω.

γ. Τα υγρόληκτα και ενρινόληκτα (δηλ. όσα έχουν χαρακτήρα λ, ρ - μ, ν): ἀγγέλ-λ-ω, νέμ-ω.

• Κλίση Οριστικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής Βαρύτονου Φωνεντόληκτου Ρήματος:

Ενικός αριθμός

λύ-ω

λύ-εις

λύ-ει

Πληθ. αριθμός

λύ-ομεν

λύ-ετε

λύ-ουσι(ν)

• Κλίση Οριστικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής Βαρύτονου Αφωνόληκτου Ρήματος:

Ενικός αριθμός

γράφ-ω

γράφ-εις

γράφ-ει

Πληθ. αριθμός

γράφ-ομεν

γράφ-ετε

γράφ-ουσι(ν)

Ο σχηματισμός του μέλλοντα των βαρύτονων φωνηεντόληκτων ρημάτων

Η οριστική μέλλοντα των βαρύτονων φωνηεντόληκτων ρημάτων α' συζυγίας σχηματίζεται από το ρηματικό θέμα, το χρονικό χαρακτήρα σ, τα θεματικά φωνήεντα ο, ε και τις προσωπικές καταλήξεις της οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής.

Π.χ. λύ - σ - ω

Κλίση Οριστικής Μέλλοντα Ενεργητικής Φωνής Βαρύτονου
Φωνηεντόληκτου Ρήματος:

Ενικός αριθμός

λύ-σ-ω

λύ-σ-εις

λύ-σ-ει

Πληθ. αριθμός

λύ-σ-ομεν

λύ-σ-ετε

λύ-σ-ουσι(ν)

3. Οριστική μέλλοντα ενεργητικής φωνής αφωνόληκτων ρημάτων

Η οριστική μέλλοντα των βαρύτονων αφωνόληκτων ρημάτων α' συζυγίας σχηματίζεται όπως και ο μέλλοντας των βαρύτονων φωνηεντόληκτων ρημάτων της α' συζυγίας, με τη διαφορά ότι ο ρηματικός χαρακτήρας των αφωνόληκτων ρημάτων, όταν βρεθεί μπροστά από το χρονικό χαρακτήρα σ, παθαίνει τις κανονικές μεταβολές.

Πιο συγκεκριμένα:

α. Στα ουρανικόληκτα ρήματα ο ουρανικός χαρακτήρας (**κ, γ, χ / ττ**) ενώνεται με το χρονικό χαρακτήρα σ σε ξ.

Π.χ. διώκ-σ-ω → διώξω, διώξεις, διώξει, διώξομεν, διώξετε, διώξουσι(ν).

φυλάττ-ω, θ. φυλάκ-σ-ω → φυλάξω...

β. Στα χειλικόληκτα ρήματα ο χειλικός χαρακτήρας (**π, β, φ / πτ**) ενώνεται με το χρονικό χαρακτήρα σ σε ψ.

Π.χ. γράφ-σ-ω → γράψω, γράψεις, γράψει, γράψομεν, γράψετε, γράψουσι(ν).

τρίβ-σ-ω → τρίψω...

τρέπ-σ-ω → τρέψω...

γ. Στα οδοντικόληκτα ρήματα ο οδοντικός χαρακτήρας (**τ, δ, θ**) μπροστά από το χρονικό χαρακτήρα σ αποβάλλεται.

Π.χ. πείθ-σ-ω → πείσω, πείσεις, πείσει, πείσομεν, πείσετε, πείσουσι(ν).